

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۲۲۵

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۲۲۵، «جمل» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «جمل» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «جمل» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۲۲۵
ریشه	جمل
تعداد تکرار	۱۱
تعداد مشتقات	۷
تعداد ریشه مرتبط	۷۲

فهرست مشتقات

۱. الجُمْلُ (۱)	۲. الجَمِیلَ (۱)	۳. جَمَالٌ (۱)	۵. جَمِیلٌ (۲)	۷. جَمَالَةٌ (۱)
			۴. جَمِیلًا (۴)	۶. جُمْلَةٌ (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. اتی (۲)	۱۶. جمع (۱)	۳۱. رتل (۲)	۴۶. عسی (۱)	۶۱. کون (۱)
۲. ارض (۱)	۱۷. جنن (۱)	۳۲. روح (۱)	۴۷. علم (۱)	۶۲. متع (۲)
۳. الله (۲)	۱۸. حیء (۱)	۳۳. رود (۱)	۴۸. علو (۱)	۶۳. مسس (۱)
۴. اله (۲)	۱۹. حتی (۱)	۳۴. زوج (۱)	۴۹. عون (۱)	۶۴. نبو (۱)
۵. امر (۲)	۲۰. حقق (۱)	۳۵. زین (۱)	۵۰. فتح (۱)	۶۵. نزل (۱)
۶. امن (۲)	۲۱. حکم (۱)	۳۶. سال (۲)	۵۱. فئد (۱)	۶۶. نفس (۲)
۷. انن (۳)	۲۲. حین (۲)	۳۷. سرح (۵)	۵۲. قبل (۱)	۶۷. نکح (۱)
۸. اوی (۱)	۲۳. حی (۱)	۳۸. سم (۱)	۵۳. قرآن (۱)	۶۸. هجر (۲)
۹. ائی (۱)	۲۴. خلق (۱)	۳۹. سمو (۲)	۵۴. قرء (۱)	۶۹. وحد (۱)
۱۰. اپی (۳)	۲۵. خیط (۱)	۴۰. سوع (۱)	۵۵. قمص (۱)	۷۰. وصف (۱)
۱۱. بوب (۱)	۲۶. دخل (۱)	۴۱. صبر (۵)	۵۶. قول (۵)	۷۱. ولیج (۱)
۱۲. بین (۱)	۲۷. دم (۱)	۴۲. صفح (۲)	۵۷. کبر (۱)	۷۲. وله (۲)
۱۳. ثبت (۱)	۲۸. دمو (۱)	۴۳. صفر (۱)	۵۸. کذب (۲)	
۱۴. جرم (۱)	۲۹. دی (۱)	۴۴. طلق (۱)	۵۹. کفر (۱)	
۱۵. جزى (۱)	۳۰. دنو (۱)	۴۵. عدد (۲)	۶۰. کن (۲)	

فهرست آیات

۱. {الأعراف - ۴۰} إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى يَلِجَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ
۲. {يوسف - ۱۸} وَجَاءُوا عَلَى قَمِيصِهِ بِدَمٍ كَذِبٍ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْراً فَصَبْرٌ جَمِيلٌ وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ
۳. {يوسف - ۸۳} قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْراً فَصَبْرٌ جَمِيلٌ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَنِي بِهِمْ جَمِيعاً إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ
۴. {الحجر - ۸۵} وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَإِنَّ السَّاعَةَ لَأْتِيَةٌ فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمِيلَ
۵. {النحل - ۶} وَلكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرْجَوْنَ وَحِينَ تَسْرَحُونَ
۶. {الفرقان - ۳۲} وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ جُمْلَةً وَاحِدَةً كَذَلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ وَرَتَّلْنَاهُ تَرْتِيلاً
۷. {الأحزاب - ۲۸} يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَأَزُوجِكُمْ إِن كُنْتُمْ تُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا فَتَعَالَيْنَ أُمَتِّعَنَّ وَأَسْرَحَنَّ سَرَاحاً جَمِيلاً
۸. {الأحزاب - ۴۹} يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَّةٍ تَعْتَدُونَهَا فَمَعَّوهُنَّ وَسَرَّحُوهُنَّ سَرَاحاً جَمِيلاً
۹. {المعارج - ۵} فَاصْبِرْ صَبْرًا جَمِيلاً
۱۰. {المزمل - ۱۰} وَاصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَاهْجُرْهُمْ هَجْرًا جَمِيلاً
۱۱. {المرسلات - ۳۳} كَأَنَّهُ جِمَالَةٌ صُفْرٌ